

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand. 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Félsz évre ... .. 600 Lej
Fél évre ... .. 300 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 Lej

Hirdetések díjazása szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Buorestiben 50 banival
több.

Záróülést tartott az interparlamentáris unió.

(Bern, augusztus 29.) Az interparlamentáris unió záróülését ma tartották meg. Burton amerikai képviselő zárószavában, aki az unió ülésein a kisebbségi védelem érdekében elhangzott magyar és német felszólalások vitavezetője volt, elismerte a kisebbségi kérdés óriási fontosságát és felszólította az érdekelteket, hogy mindent kövessenek el ennek az égető kérdésnek megoldása érdekében.

Szombaton írják alá a londoni egyezményt.

(London, augusztus 29.) A londoni konferencia eredményét képező egyezményeket szombaton írják alá a külügyminiszeriumban. Anglia nevében az aktusban Crowe külügyi államtitkár vesz részt, a többi államok nevében pedig londoni nagyköveteik.

Szovjetdelegáció Párisban.

Moszkvából táviratozzák: Az elvesztija jelentése szerint a szovjetkormány legközelebb delegációt küld Párisba azzal a feladattal, hogy bírják rá a francia kormányt megegyezés létesítésére. A szovjet delegátusai Krasszin és Rakovszky lesznek.

Az amerikai elnökválasztás.

(Newyork, augusztus 29.) Az elnökválasztási kampányban Coolidge most mondotta el program beszédét. A jelenlegi elnök, aki ismét pályázik erre a tisztségre, takarékoskosságot, adóleszállítást, a polgárjogok tiszteletét hangoztatta. Elismerte, hogy Amerika nem izolálhatja magát. Hangsúlyozta, hogy csatlakozik a világbirósághoz, azonban a Népszövetségtől távolmarad. Ezenkívül sürgeti a leszerelési konferenciát. Dawes tábornok, a demokraták jelöltje, elfogadja a világbiróságot és a Népszövetséget is. A lapok lehetségesnek tartják, hogy egyik elnökjelölt sem kapja meg a választók szavazati többségét és ebben az esetben a kongresszus fog elnököt választani.

Nagy hadgyakorlatok Elszász-Lotharingiában

(Páris, augusztus 29.) Lotharingiában nagy hadgyakorlatok lesznek, amelyen 400 hadirepülőgép is részt vesz.

A német birodalmi gyűlés megszavazta a Dawes-törvényeket.

A német nemzetiek az utolsó pillanatban hozzájárultak a javaslatokhoz. — Elmúlt Németsország felett a veszedelem. — Győzött a Marx-kormány, de októberben mégis elhagyja helyét.

(Berlin, augusztus 29.) A német birodalmi gyűlés elhatározása áll most a világpolitika érdeklődésének középpontjában. Még a kormányt alkotó pártok sem értenek egyet mindenben, ami kiviláglik abból, hogy dr. Stresemann külügyminiszter, aki a néppárt tagja, ma pártja nevében *felajánlotta a nemzetieknek a kancellárságot és egy miniszteri tárcát arra az esetre, ha lehetővé teszik a Dawes-terv elfogadását.* Ezzel szemben a kormányt alkotó másik két párt: a centumpárt és a demokratapárt tartózkodnak a német nemzeti párttal való tárgyalástól. Tegnap este megszakadtak a birodalmi gyűlés tárgyalásai, amit azzal indokolnak, hogy a néppárt ismét tárgyalásokba bocsátkozott a nemzetiekkel abban a reményben, hogy lehetővé teszik a birodalmi gyűlés szavazásán a kormány számára a kétharmad többség elnyerését. A végleges döntést a nemzetiek pártülésétől várják.

A birodalmi gyűlés mai döntő ülésére a pártok teljes számmal voltak fel. A bejáratoknál rendőrtisztviselők ellenőrizték, hogy *a kizárt kommunista képviselők ne léphessenek az ülésterembe.* Rieser alelnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg az ülést. Cohn kommunista még a napirend előtt szólalt fel és tiltakozott az ellen, hogy rendőrtisztviselők legyenek jelen a birodalmi gyűlés folyosóján. A képviselő rendőrspicliknek nevezte őket, mire az alelnök rendreutasította tiszteletlen kifejezéséért. A kommunisták az alelnök rendreutasítására gunyosan nevetni kezdtek, de a polgári pártok lehurrogták őket. A Dawes-tervezettel kapcsolatos törvényjavaslatok harmadik olvasása előtt dr. Marx kancellár is felszólalt. Kifejezte a kormány alapos reményét és meggyőződését, hogy *a Ruhr-vidék mielőbb felszabadul.* A kormány eziránti munkálkodásának alapja azonban a Dawes-terv elfogadása kell, hogy legyen. A franciákkal megindítandó kereskedelmi tárgyalások is támogatják ezt a re-

ményt. A nemzetiek ellenindítványával elvileg egyetért, de formája miatt nem járulhat hozzá, mert *ezzel az indítvánnyal a londoni egyezmény megdőlné.* Elismeri a nemzetipárt hazafias szándékait és igéri, hogy a Dawes törvényeket csak alapnak tekinti a további tárgyalásokhoz. Beszéde végén kérte a birodalmi gyűlést, hogy szavazza meg a törvényjavaslatokat. A beszédet a szociálisták és a kormányt alkotó középpártok viharos tetszéssel, míg a kommunisták és a nacionalisták a legnagyobb csendben fogadták.

Politikai körökben híre jár, hogy a javaslatok el nem fogadásának esetére már készen áll *a birodalmi gyűlés feloszlítását elrendelő kézirat.* Amennyiben a gyűlés feloszlítása tényleg megtörténik, akkor az új választásokat valószínűleg már szeptemberben megejtik. Általában azt remélik, hogy az új választásokkal a kormánypartok annyi mandátummal erősödnek meg, hogy a Dawes-törvényjavaslatokat a szükséges többséggel keresztülvihetik.

A késő esti órákban érkezett a híradás, hogy a súlyosnak látszó német belpolitikai válság megoldódott: a Dawes-törvények a döntőszavazásnál elnyerték a kétharmad többséget. E sorsdöntő momentumról alábbi táviratunk szól:

(Berlin, augusztus 29.) A német birodalmi gyűlés döntő pillanatai az esti órákban játszódtak le. A kormány óriási sikerét bizonyítja a mai ülés, amelyen végül is a Dawes-tervvel összefüggő törvényjavaslatokat megszavazták. Az ipari megterhelési törvényt 260 szavazattal 176 ellenében, a birodalmi vasutról szóló javaslatot 314 szóval 127 ellenében (tehát a kétharmad többség megvan), a birodalmi bankról szóló törvényt 259 szóval 172 ellenében, a járadékmárka likvidálásáról szóló törvényt 262 szavazattal 172 ellenében elfogadták. Magánértésülük szerint a nemzetiek azzal a feltétellel adták meg a kétharmad többséget, hogyha a kormány októberben lemond.

Nem fogadták el Nagyatádi-Szabó lemondását.

A magyar miniszterelnök erélyesen megvédelmezte megráglalmazott miniszterlársát. — A megvádolt földmívelési miniszter egyelőre ragaszkodik lemondásához.

(Budapest, augusztus 29.) Az Eskütt-panamaügy ugylátszik elsimul, mert bár nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy a lemondás megmásíthatatlan szándéka, végül mégis sikerült a részleges kormányválságot is megakadályozni. A miniszter ezt a kijelentését azzal indokolta, hogy sokkal szabadabbnak érzi magát, ha mint magánember cáfolhatja meg az ellene emelt vádakot a bíróság előtt. Az egyik lap munkatársának még azt is kijelentette a miniszter, hogy a nemzetgyűlésen, az ország és világ színe előtt fogja megcáfolni az ellene felhozott vádakot. Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap este visszaérkezett Budapestre és már ma az egységspárt egy küldöttsége kereste fel őt a földmívelésügyi miniszter ügyében. A miniszterelnök nyomban megbeszélésre ült össze velük, majd a földmívelésügyi miniszteriumba ment, ahol másfél óra hosszat tárgyalta nagyatádi Szabó Istvánnal. A miniszterelnök a tanácskozások után a Magyar

Távirati Iroda útján a következő kijelentést tette:

— Meg voltam és meg vagyok győződve arról, hogy a nagyatádi Szabóra szórt rágalmak becsületét nem érintik. Szolidáris vagyok vele és megvédem őt a méltatlan támadásoktól. A céltatos, aljas és a közönséget megtévesztő akaró vádak össze fognak omlani. A földmívelésügyi miniszteriumban annak idején tartott vizsgálat mindenben rehabilitálta a minisztert. Az a véleményem, hogy nagyatádi Szabó István, mint miniszter is megteheti, hogy a bíróság előtt megvédi becsületét és lemondását, vagy csak politikai ellenfeleinknek tenne szolgálatot.

Nagyatádi Szabó István is nyilatkozott és kijelentette hírlapírók előtt, hogy a miniszterelnök nyilatkozatát kielégítőnek tartja, de lemondását egyelőre nem vonja vissza. Ma az igazságügyminiszternél lesz még tanácskozás, hogy nagyatádi Szabó István miképpen kaphat törvényhozási uton elégtételt. Az Új Nemzedék értesülése szerint nagyatádi Szabó István esetleges utóda gróf Hoyos Miksa egységspárti képviselő lenne.

Körözött betörőből — rendőrkapitány.

Szabadka nagy szenzációja. — Aki réme volt egy városnak.

Szabadkáról jelentik: A Bácska fővárosának nagy szenzációja van. A rendőrség fölfüggesztette állásától Pavlovics Pavle rendőrkapitányt, a politikai ügyosztály vezetőjét, aki a hivatalos hatalommal való visszaélések egész sorozatát követte el és akiről kiderült, hogy veszedelmes betörő, akit Párisban betörésért és lopásért több havi börtönnre ítéltek. A felfedezés nagy feltűnést keltett Szabadkán, mert az erőszakos és mindenkitől gyűlölt rendőrtisztviselő valósággal réme volt a városnak. Pavlovics Pavle három hónappal ezelőtt került Szabadkára és rövid időre alatt rettegett alakja lett a szállodáknak és az éjjeli mulatóhelyeknek. Razziázás ürügye alatt éjszakánként behatolt a szállodákba, ahonnan több ízben előkelő uriaszonyokat hurcolt fel a rendőrségre. Itt külön szobát rendezett be magának az ilyen éjjeli kihallgatásokra és erőszakkal és fenyegetésekkel arra kényszerítette áldozatait, hogy az éjszakát vele töltsék. Egy ismert orvos feleségét is elhurcolta a szállodából és csak a gyors beavatkozásnak köszönhető, hogy a rendőrkapitány szabadon bocsátotta az uriaszonyt. Állandóan zsarolta a vendéglősöket és az éjjeli mulató helyeken revolveres „murika” rendezett egy barátjával, Teodorovics Dusan állítólagos zsegré-

rendőrkapitánnyal, akiről kiderült, hogy a háboru előtt agent provocateur volt és Belgrádban tizenkilenc hónapig börtömben ült.

Az egyik szabadkai lap végre nyilvánosságra hozta a rendőrkapitány üzelmeit, mire a főispán azonnal felfüggesztette állásától és elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot, amelynek során több tanu akadt, aki a leghatározottabban állította, hogy Pavlovics Pavle a párisi hírtető bíróság börtönre ítélte és tulajdonképpen neve Flieder Pavlo. A további vizsgálat

megállapította, hogy a betörőből lett rendőrkapitány a rendőrfőkapitány határozott utasítása ellenére több embert önkényesen kiutasított Jugoszláviából, sőt fölrevette a főispánt is, amennyiben kiutasított egy lengyelországi lókereskedőt, aki lovakat akart exportálni hazájába és ennek megakadályozására a ravasz rendőrkapitány a főispánt használta fel eszközként. A teleplezés és a rendőrtiszt felfüggesztése nagy szenzációt keltett és a szabadkai rendőrség érintkezésbe lépett a párisi rendőrséggel Pavlovics Pavle bünlajstromának megállapítására.

Akik hasznot huznak az álomjáró leány tragédiájából.

Harminchétezer lejt csaltak ki a szerencsétlen leány szüleitől, — Toffert Jakab fejelentést tett az aradi rendőrségen a „megtalálók” ellen.

(Saját tudósítónktól.) A hivatalos és alkalmi széghamosok lehetőleg minden körülményt felhasználnak arra, hogy abból anyagi előnyöket szerezzenek. Toffert Boriskának az eltűnt álomjáró leánynak szenzációs ügyét is felhasználták zsarolási manővereikhez. A kétségbeesett szülők mindent elkövetnek, hogy megkerítsék eltűnt leányukat és boldog reménységgel fogadják minden hírt, ami leányukról szól. Amióta a tragikus eset nyilvánosságra került, számosan keresték fel Toffert Jakabot és feleségét a Mosúczy-tele-

pen lévő lakásukon és — mint Ők mondták — biztos és megdönthetetlen adatokat szolgáltatnak Toffert Boriska feltalálására. Egyik a kukoricásban látta Arad határában, a másik a Marosparton találkozott vele, a harmadik a Csálai erdőben látta bolyongani és így tovább mindenki más helyen látta és majdnem mindenki hajlandó volt előkeríteni — csupán előzetes költségekre pénzt kért az aggódó szülőkötől, akik a feltalálás boldog reménységében minden alkalommal adtak is pénzt a becsületes megtalálókknak. Eddig harminchét

ezer lejt csaltak ki az állítólagos nyomravezetők. A legutóbbi alkalommal is ilyen ál-nyomravezetőnek esett áldozatul a Toffert-család. Az illető „jóakaró” nagy lelkesedéssel állított be Toffertékhez, s égre-földre esküdözve állította, hogy a szerencsétlen leányt Orczyfalván meg is találták. A kétségbeesett apa jól megjutalmazta a hírhozót és boldog örömmel hirdette, hogy megkerült az elveszett Boriska, sőt velünk is közölte ezt a neki nagy örömhírt. Amikor azonban Toffert Jakab szerda éjszaka kintazott a jelzett faluba, szomorú meglepetés érte: a megtaláltnak hitt leány seholsem volt, még csak hírt sem hallották. Az így felültett Toffert Jakab végre is megelégtelt ezekkel a „jóakaróknak” az üzelmeit és a rendőrségen fejelentést tett ellenük. A rendőrség ma már nemcsak Toffert Boriska után kutat, hanem megindította a nyomozást a zsarolókat kézrekerítésére is.

Nem sikerült öngyilkosság.

A hegyaljai villamos elé vetette magát egy életunt.

Tegnap délelőtt izgalmas jelenetnek voltak tanúi az aradi Catea Radnai (Radnai-uton) járó kőrök, egy fiatalember a közeledő villamos elé vetette magát. Közben nem volt senki és már úgy látszott, hogy a szerencsétlen embert halálra gázolja a villamos. A kocsivezetőnek az utolsó pillanat-

TARCA

Üzenetet kaptam a Marsból.

Világszenzációt keltő levél a bolygóból.

Neu tudom megérteni, hogy milyen nagy dolgot csinálnak most az emberek abból, hogy a Mars kegyes volt hozzánk közeledni. Azt sem tudom megérteni, hogy a nagy tudósok csak feltételesek alapján mernek nyilatkozni arról, hogy a Marsban nálunknál magasabb kulturájú emberek laknának. Flammarion Kamill akinek nagy tudása előtt meghajtom az elismerés lobogóját, csodálasképpent szintén csak a legnagyobb tartózkodással mer nyilatkozni a marsbeli életéről és a Marssal való érintkezésünk lehetőségéről. Először osztanom az összes felmerült kételyeket és megállapítom, hogy a Marsban nagyszerű élet és a legnagyobb fokú kultúra van. Még lep, hogy az emberek alig tudnak visszaemlékezni arra, hogy évekkel ezelőtt Demours Roger, francia mérnök, a saját találmányuacéllóveggel segítségével a Marsba jutott és onnan Morse-éppel jeleket adott le itt a Földön tartózkodó menyasszonyának és barát-

ainak. Demours mérnök később egy meteorit küldött a földre, a melybe levél volt becsomagolva. Ebben a levélben megírta, hogy Marsba érkezésekor minő feltételek küzdelmeket kellett megvívnia a vampirokkal és más éji szörnyetegekkel, míg végre eljutott a Jiliputi nagyságu emberekhez, akik nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadták földi embertársukat. A francia mérnököt különösen egy szőke hajú, lengő ruházatu, gyönyörű leány tűntette ki rokonszenvével, sőt szerelmével. Ennek a szerelmének aztán házasság lett a következménye, amelyet az illiák birodalmának fővárosában a polgármester végzett fényes násznép előtt. Ebből a házasságból származott ifju Demours Roger, akitől tegnapelőtt üzenetet kaptam. Amint agyanis vacsora után a Maros közön sétáltam lezuhant előttem egy szivar alakú meteor. Első pillanatban meglepődtem, de minden habozás nélkül felvettem az aszfaltról az ismeretlen tárgyat, amelyen gépirással a nevem volt látható. A szivaralakú meteorban levél volt, amelyet ifju Demours intézett hozzám és amelynek szászertintű szövege ez:

Tisztelt Uraim! Tudomásunk van róla, hogy Önöket ott lenn a

Földön hosszú idő óta izgalomban tartja a kérdés, vajon nálunk élő és gondolkozó lények laknak-e és hogy milyen lehet az élet idefenn. Válaszom igen rövid, mert mi nem érünk rá hiábavaló dolgokkal foglalkozni. Flammarion szerint mi Önöket a Földön idiotáknak tartjuk. Hát ez így is van és erre Önök bőséges okot adtak a közelmúltban elkövetett és háborunak nevezett embermészárlással. De igazolja föltevésünket minden mostani cselekedetük, úgy mint a különböző megszállások, utlevélkényszer, vámvizsgálat, fajvédelem, numerus clausus, brözekonjunktura és miegymás. Nálunk ilyeneket nem ismernek és mi ezekért valóban szánjuk Önöket. Hogy megnyugtassam Önöket, értesitem a következőkről: A Marsban szeretet és békeség honol és csodálatosan szép, harmonikus élet élünk. A világ urai mi vagyunk és mi csináljuk a világtörténelmet nem pedig Lloyd-George vagy Poincaré. A mi esztendőnk 687 naphól áll és így kétszeresen élvezzük az életet, ami itt kifogástalan és ami a fő, igen olcsó. A villamosvasut tarifáját leszállítottuk tíz fillérré és hat fillérré két zsemlyét adnak nálunk. De ez oszt zsemlye, nem úgy, mint ma-

guknál. A színházak is nagyon olcsók és az Operában egy koronáért is jó ülőhelyet kapni. Igaz, hogy itt mincsenek olyan nagy gázok, amilyenek például a pesti Kiss Ferencnek adtak, de evvel szemben a legkitűnőbb művészek szerepelnek. A tengert fürdőink is lényegesen olcsóbbak, mint maguknál a halatomi. A repülőgép nálunk régikeletű közlekedési eszköz és minden diáknak van saját gépe. Rádió-állomás minden munkás lakásán található. Az orvosi és természettudomány a tökéleteség legmagasabb fokán áll. Frankot nem kontremínálunk és obscurus hank-részvényeket nem veszünk. Mindezekből láthatják, hogy nálunk ideális állapotok vannak. Még valamit társuzól: A Marica grófnő zenéjét nálunk öt évvel ezelőtt a kintornások játszották. Egyébként pedig üdvözölöm Flammariont meg a többi érdemes tudós urakat. Mondja meg nekik, hogy a Marsban mélynyoljakk kutatásaikat és ópen olyan nagyra becsülik őket, akárcsak Eraesthenest vagy Hypparchost.

Remélem, hogy ez a levél mély szenzációt kelt majd az egész világon és óriási haladást jelent a csillagászati tudomány terén.

(Rádió.)

ban sikerült a villamost megállítani, így az életunt megmenekült a biztosnak látszó haláltól. A rendőrszem a rendőrségre kísérte az életuntat, ahol kiderült, hogy Nemes Antalnak hívják. Öngyilkosági szándékát a kihallgató rendőrtisztnek nem volt hajlandó megokolni. Az öngyilkosjelöltet, miután megigértették vele, hogy kísérletét nem ismétli meg, szabadon bocsátották.

Háztulajdonosok kongresszusa.

Országos jellegű nagygyűlés Sibiuban.

(Saját tudósítónktól.) A romániai Háztulajdonosok Országos Szövetsége a bucurestii szindikátus kezdeményezésére szeptember 6-án és 7-én Sibiuban (Nagyszébenben) országos kongresszust tart. A kongresszus összehívását több fontos megvitátásra váró kérdés tette szükségessé. A tárgyszorozaton szerepel az alkotmánytörvényvel ellentétben álló rekvirálási rendelet hatályon kívül helyezése és a Sfatuj Negustoresc által a Vadul Comercial megszavazásáért, valamint az üzletszerződések meghosszabbításáért és az üzletberek megállapítására vonatkozó akció ellensúlyozása. A nagy szebeni országos kongresszuson az aradi háztulajdonosokat dr. Demian Aurél a szövetség aradi csoportjának elnöke, dr. Steinitzer Pál és dr. Székely Aladár ügyészek fogják képviselni. Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége felkéri azokat a tagokat, akik részt kívánnak venni a kongresszuson, hogy ebbeli szándékukat jelentsék be a titkári irodában.

Itt említjük meg, hogy a timisoari Háztulajdonosok Szövetsége októberben szintén kongresszust tart, rendkívül fontos tárgyszorozattal.

Lengyel újságírók Aradon.

A lengyelországi sajtó reprezentánsainak tanulmányútja Romániában. — Aradváros ünnepélyesen fogadja a külföldi vendégeket.

(Saját tudósítónktól.) A lengyelországi újságíró szervezetek tizenöt tagja — a legnagyobb lengyel lapok szerkesztői és munkatársai — beutazzák Románia nevezetesebb városait és szeptember 4-én Brassóból Aradra érkeznek. Az aradi prefekturán tegnap délelőtt Gheorghescu János prefektus elnökletével értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a lengyel sajtó képviselőit ünnepélyesen fogadják és megvendégelik. Az állomáson a hatóságok és a város nevében Robu János dr. főpolgármester, az aradi sajtó nevében pedig Vörös László dr. üdvözlő francia nyelven a vendégeket. A fogadtatáson részt vesznek a hatóságok, az aradi irodalmi és kulturális egyesületek, a román és magyar újságírók teljes számban. Kilenc órákor a vendégek a város nevezetességeinek megtekintésére indulnak, miután előbb az állomá-

son megreggeliznek. Megnézik a Kulturpalotát, a Moise Nicoara liceumot, a leányinternátust, a várat, az Astraműveket és a Textilgyárat. Délben a Fehér Kereszt külön termében bankett lesz, amelyen körülbelül 50 meghívott személy vesz részt. Az aradi román és magyar sajtó küldöttei köszönik a külföldi vendégeket. Ebéd után három órákor külön motorokon a vendégeket kirándulásra viszik és megtekintik a Hegyalja nevezetesebb községeit és pedig

Ménest, Gyorokot és Pankotát. A vendégek este térnek vissza Aradra és éjjel tovább utaznak.

A lengyel újságírók aradi tartózkodása alkalmával az állomást, a középületeket lengyel lobogóval ékesítik fel. A vármegyei prefektura ezután hívja fel az Aradon tartózkodó lengyel származású intellektuelleket, hogy akik honfitársaik fogadtatásán részt akarnak venni, jelentkezzenek a prefekturán, ahol a szükséges felvilágosításokat megadják.

Rablótámadás

Sándor szerb király szállása ellen.

Délszerbiai rablók megtámadták azt a falut, ahol Sándor szerb király tartózkodott. — A király a megtámadott község pályaudvarán töltötte az éjszakát.

(Belgrád, augusztus 29.) Nagy nyugtalanságot és feltűnést keltett az a híradás, hogy délszerbiai rablók az elmúlt éjjel gépfegyvertű alá vették majd felgyújtották Lebja falut, ahol Sándor szerb király az éjszakát töltötte. A hírek szerint a szerb uralkodó abban a komoly veszedelemben forgott, hogy kíséretével együtt a rablók kezébe került. A falut, amelynek vadászkastélyában időzött a szerb király, éjszaka két órákor Rakat Éliás ismert rablóvezér harminctagu bandája megtámadta, gépfegyverekből löni kezdte, majd felgyújtotta. A haramiák — hír szerint — bosszúból intéztek támadást a falu ellen. Néhány lebjai polgár ugyanis a rablóvezér ap-

jának, Rakat Ademnek porében terhelő vallomást tett, s ezek alapján a bíróság Rakat Ademet halálra ítélte. A támadás nagy riadalmat okozott, Sándor király elhagyta a vadászkastélyt, s az éjszaka további részét a lebjai vasútállomáson veszteglő szalonkocsijában töltötte. A lakosság, az első híradalmak elmúltával, felvette a harcot a rablókkal, akiket több óra hosszat tartó erős tüzharc után sikerült is elűzni. A rablótámadás következtében a falu több háza leégett, s azonkívül két leányt és egy falubeli polgárt megöltek a rablók golyói. Az uralkodó és kísérete a reggeli órákban elhagyta Lebját és Mitrovicára utazott.

Amerikába szökött a sikkasztó adótárnok.

A feltételeken szabadlábra helyezett volt tisztviselő titokzatos eltűnése

(Saját tudósítónktól.) Molnár Zoltán, a sikkasztó világi adótárnok ügye még emlékezetében van a közönségnek. Molnár Zoltán — mint ismeretes — hatvanöt ezer lejt sikkasztott el az állampénztárból. Molnár adótárnokot letartóztatták és ugyanakkor őrizetbe vették Schiff János világi adóellenőr is. A sikkasztók az aradi ügyészség fogházába kerültek. Hosszu hónapok után került Molnár Zoltán bűnügye a törvényszék büntetőtanácsa elé, amely négy évi börtönbüntetésre ítélte a könynyelmu adótárnokot. Fellebbezésre a tábla két évi börtönre szállította le az adótárnok büntetését, mire a vádtanács feltételeken szabadlábra helyezte tekintettel arra, hogy büntetésének kétharmad részét a vizsgálati fogsággal kitöltötte. Molnár Zoltán egy évi rabtság után, körülbelül három hónap pal ezelőtti került ki a börtönből. Nem költözött vissza Sírira (Világosra), hanem feleségével és gyermekével együtt Aradon maradt anyósánál. A jó megjelenésű és intelligens ember kiszabadulása

után nem nézett foglalkozást, hanem azzal, hogy idegeit a fogház sulyosan megviselte, gyakran járt a vidékre kirándulásokat tenni.

Egy héttel ezelőtt is ilyen címen távozott el Aradról, de a mai napig sem tért vissza. Mikor Molnár eltűnéséről Büki Zoltán kíváncsi dörletű ügynök, az adótárnok ismerőse értesült felkereste Molnár német, közölte vele ama gyanúját, hogy Molnár Amerikába szökött. Elmondotta még, hogy Molnár tekintettel ezelőtt megbízta Amerikába szóló utlevél szerzésével, de ő nem vállalta a megbízatást. A volt adótárnok eltűnésének híre hamar elterjedt ismerősei körében és Schiff János Molnár vádlottárta, akit időközben szintén szabadlábra helyeztek Molnár szökéséről jelentést tett az ügyészségnek. Az ügyészség vezetője utasította az aradi államrendőrséget, hogy indítsa meg a nyomozást Molnár kézrekerítésére, amennyiben pedig tényleg Amerikába szökött volna, vezessék le a nyomozást annak kiderítésére, hogy miképpen jutott Molnár Zoltán amerikai utlevél

Előkészületek az Avram Iancu-ünnepségekre Munkában az aradvármegyei prefektura.

(Saját tudósítónktól.) Az aradvármegyei prefekturán lázasan dolgoznak az Avram Iancu-ünnepségek előkészületein. A prefektura állandó összeköttetést tart fenn Baia de Crissel (Körösbányával), ahol Stefanescu belügyminiszteri vezérfelügyelő irányítja a munkálatokat. A miniszterium rendelkezéséből Aradról tizenöt személyautót kell küldeni Baia de Crisse, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy az ünnepség vendégeit Cebéről Campenira szállítsák. A két község között ugyanis nincsen vasuti közlekedés és a körülbelül 50 kilométeres utat autón teszik meg. Az autókat, valamint a padlald felszerelt teherautókat a prefektura szombaton indítja utnak. Gheorghescu prefektus és Robu főpolgármester szombaton utaznak el az ünnepségek színhelyére.

Egy parti dominó...

Ellenfelek, ha találkoznak. — Egy kabátlopás különös epilógusa.

Színhely: az aradi rendőrség. Egy fiatal, de tehetséges bárzongorista jelenti, hogy értékes gumiköpenyét ellopták. A tettest könnyű megtalálni, mert a károsult pontos személyleírással, foglalkozással sőt névvel is szolgál. Szalad a fűrge detektív, aki a bemondott adatok alapján mecarteri ügyességgel kezeli kézre a gyanúsítottat, aki elegáns uriember. Girardi kalapja és szürkebetétes lakkcipője van. Felháborodottan tiltakozik a gyanúsítás ellen, de a zongorista tartja a vádat, amelynek igazságáról szentül meg van győződve. A rendőrkömisszár felveszi a jegyzőkönyvet, mivel a gyanúsítottnak bejelentett lakása van egyelőre szabadon engedni.

Színhely: a Dácia kávéház. A bárzongorista egy márványasztal mellett ül és az ellopott gumiköpenyről ábrándozik. Jön az elegáns girardi kalapos, szürkebetétes lakkcipőjű gyanúsított. Főnyesen szénéz és meglátja a zongoristát. Arcán izgatott ráncok jelesek meg, olyan mozdulatot tesz mintha kabátujját akarná felgyűrni és lassu léptekkel a zongorista asztalához megy. Most jön a botrány. Már kész a cikk címe, íme: „Verekezés a kávéházban”. Alcím: „Sulyos botrány a Dácia terraszán”. Az elegáns gyanúsított pedig megáll az asztal mellett és rászól a zongoristára:

— Játszunk néhány parti dominót.

A zongorista előbb megrémül, azután megkönnyebbült sóhajjal szólal meg:

— Pincér, dominót!

És a két ellenfél becsülettel küzdött egymás ellen a dominó-asztalon a késő esti órákig. Az elegáns gyanúsított csak akkor ugrott fel méltó felháborodásában, amikor a zongorista kizárta a dupla nyolca

SPORT

ATE—AMTE 1:0 (0:0).

Nagyszerű teljesítmény! végzet az ATE négy tartalékkal szembe lépő csapata a Morócz nélkül felálló AMTE együttes ellen. Az ATE erősen érezte Weichelt, Puskás, Probst és Harangozó hátrányát és hogy győzött, azt mindvégig leikes és kitarató játékaival köszönthette. Az AMTE jórészt fölényben volt, de csatársora abszolút goalképtelen. Az ATE-ből ki kell emelnünk Löwenberg kiváló védését, ki egy tizenegyesen kívül a veszélyes lövések egész sorát tette ártalmatlanná. A hátvédok közül Gencsy volt jobb, de Tóthi Pál is megfelelt új posztján. A halvesorban Zanoni jót nyújtott, mellette Szabó és Ullmann is hasznosan dolgoztak. A jórészt ifjúságiakból álló csatársor ritkán jutott szóhoz, de lefutásai mindig veszélyt jelentettek. Az AMTE nehézsúlyú védelmével szemben nehéz dolguk is volt. Az AMTE a biztos győzelem tudatával indult a küzdelembe. Legjobb része a védelem, azonban Csapó és Perveller durvaságaikkal sokat rontottak. A halvesor Vizvárival az élén jól dolgozott. A csatársorban maradt a vereség, a lelkesen tömörülő ATE védelmet nem tudták áttörni. A játék lefolyása a következő volt: AMTE kezd veszélyes támadásokkal és már a 10-ik percben alkalma nyílik a goalszerzésre indokolatlan tizenegyesből, de Auer I. lövését Löwenberg menti. Ismételt AMTE támadásokat a jól működő ATE védelem rombol szét. Az ATE egyéni lefutásokkal próbálkozik, de eredmény nélkül. A második féldőt is AMTE támadások vezeték be, de ezek is meddők maradnak. Majd az ATE támad, de Boros hibáz. Az AMTE ezután fölénybe kerül több eredménytelen kormert ért el, melyeket a kitünő Löwenberg véd, majd még egy kiaknázatlan tizenegyes ér el az AMTE, de Auer II. fölé lövi. Ekkor Gencsy elhagyta a pályát, indokolatlannak tartva a tizenegyeset. — Az egyetlen goal a 39. percben esik, olyképp, hogy Boros lefutását szép beadás követi, melyet Balogh jut találati rendeltetési helyére. Bíró Halagian Livius. — Előzőleg ATE II—AMTE II 1:1 (0:0). Goallövők Fock, illetve Halász. Bíró Vastian.

O Jubilált a bécsi Rapid. Bécsből jelentik: A Rapid most ünnepelte fennállásának 25 éves fordulóját és ebből az alkalomból a budapesti FTC-vel mérkőzött. Az eredmény 1:1 eldöntetlen féldő után is 1:1 maradt. Az első féldő tizenötödik percében Pataki révén éri el az FTC gólját, majd a tizenhatodik percben a Rapid Bauer révén kiegyenlít. A második féldőben nagy Rapid-főlény következett, de Amsel kapus mindent menteti, e napon éle-

te egyik legjobb védését produkálta, sőt a második féldő utolsó percében Wessely tizenegyesét is kivédte.

HOGYALL A JEJ?

1924. aug. 29.-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

- 2.58 svájci frankot,
- 8.80 francia frankot,
- 38.000 belföldi magyar koronát,
- 35.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.6250 frankot

Párisban 8'95 frankot

Budapest 38700—39000 K-t

Newyorkban 50 centet

Háromszoros-gyilkos feleség.

Elpusztította három férjét, hogy örökölhessen tőlük. — Egy ötvenöt éves asszony bűnkronikája.

(Berlin, augusztus 29.) Berlinnek izgalmas büntetőszencziója van. A rendőrség letartóztatta egy öreg asszonyt, az ötvenöt éves Kruger Mónát, akit az a vád terhelt, hogy három férjét megölte azért, hogy vagyontáka magának szerezzék meg. Mindhárom férjét újsághirdetések útján szerezte s mindig öreg emberekre pályázott. A vádlott nő korán árvaságra jutott. Egy Beckel nevű házaspár nevelte föl. Éjszakai mulatóhelyekre ment gazdasszonynak s annyi pénzt gyűjtött össze, hogy egy szállodát vásárolt. Akkor aztán a vagyongyűjtés más módjához folyamodott: férjeket szerzett, hogy örökölhessen tőlük. Mikor nevelőanyja meghalt: feleségül ment öreg nevelőapjához, aki egy évi házasság után gyanus körülmények között hunyt el. Özvegyére gazdag örökség szállott s az asszony nem is sokáig gyászolta férjét: ismét oltárhoz vezetett egy vagyonos gazdát, a 72 éves Zipfel Györgyöt. Második férjével öt hónapig élt együtt: az aggasztóan halála után ismét rebesgetni kezdte, hogy az sem halt meg természetes halállal. A kétszeres özvegy erre félrevonult a világtól, hogy a pletyka útjából kitérjen. Egy kis faluban, teljes csöndben házasságra lépett Kruger Caios földbirtokossal, akit újsághirdetés útján szerzett magának. Ezt az aggasztóan rábirta, hogy rokonait tagadja ki s az ő javára csináljon végrendeletet. — Nemrégiben az öreg férjet átmetszett nyakkal találták az ágyában s az asszony azt hirtelen, hogy az öreg öngyilkosságot követett el. A nőt le tartóztatták, de nem tudták a bűnt rábizonyítani, amire szabadlábra helyezték. De utabban oly súlyos gyanúok merültek föl ellene, hogy a rendőrség újra rávette a kezét s energikusan folytatja a vizsgálatot.

Titok Matteotti halála körül.

Még mindig nem fejeződött be a vizsgálat a gyilkosság ügyében.

(Róma, augusztus 29.) A Matteotti gyilkosság titkát még mindig nem fedték fel. A megölt képviselő barátai tiltakoznak ama feltevés ellen, hogy a talált, s azóta már ünnepélyesen el is temetett, szétdarabolt holttest nem lenne azonos Matteottival. Igaz, hogy a hulla feje a felismerhetetlenségig

szét volt zúzva, mégsem fér kétség ahhoz, hogy a hulla Matteottié. Ezzel szemben tényleg nem bizonyos, hogy a képviselőt a gyilkosok temették el. Iránem valószínű, hogy cinkosok végezték ezt a munkát, amikor a hatóságok megkezdtek a gyilkosok üldözését. A rendőrség a legnagyobb titokban tartja a nyomozás részleteit.

Rablótámadás történt Oradea-maren.

Meghíusult merénylet egy villa ellen. — Aradi betörő újabb bűne.

(Oradea-Mare, augusztus 30.)

Tegnap éjszaka vakmerő rablótámadás történt a vasúti állomással szemben levő szőlőben. Budai Pál kelmefestő és vegytisztító családjával és szolgálómányával együtt a hegyoldalban levő villájában nyaral. Tegnap éjjel, valamivel három óra után, Budai szokatlannak zajra lett figyelmes. Azonnal ruhát kapott magára és Kovács Béla nevű szolgálójával a villa mögött levő gyártelep felé indult. Alig tettek néhány lépést, amikor a sötétben három, dorongokkal és vasrudakkal felfegyverkezett egyén eléjük ugrott.

— Egy lépést sem tovább! Agyonverlek benneteket, ha megmozdultok! — kiáltotta az egyik támadó és a következő pillanat-

ban már rájuk emelték a mellé vasrudakat. Budai azonban nem törődve a fenyegetéssel, az egyik támadóra vetette magát és hosszas dulakodás után sikerült a vasrudat annak kezéből kicsavarni. Amíg az élet-halál harc tartott a villa lakói kétségbeesetten segítségért kiáltottak. A szemközti levő pályaudvar személyzete figyelmes lett a segítségkérésekre és az állomáson szolgálatot teljesítő rendőrökkel együtt a villához futottak. A betörők látva a túlerőt menekülni igyekeztek, de egyik társukat Bozsik Pál 60 éves notárius betörőt, aki az aradi rendőrségnek is régi ismerőse, a vasutasok elfogták. Bozsikot a rendőrség őrizetbe vette, két társának kézrekerítésére pedig megtették az intézkedéseket.

Volt aradi színész többmillió öröksége

Tompos József elhunyt édesatyja után nagy vagyon maradt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színházbarátok közönségében még sokan emlékszenek Tompos Józsefekre az aradi színház egykori bonvivánjára, akit rövid titkára alatt a közönség meglehetősen a szeretetébe fogadott. A rokonszenves bonviván 1921-ben távozott Aradról és azóta különböző erdélyi társulatnál működött. Tompos József a közelmúltban értesítést kapott arról, hogy atyja Tompos Mihály cluj kereskedő meghalt és körülbelül négy milliót látványos vagyonának nagyrésze fára maradt. A kereskedő életében nem volt megelégedve fia pályaválasztásával és így apa és fiu között nem a legjobb viszony állott fenn. Tompos már 16 éves korában tudára adta szörnyülködő atyjának, hogy a színészetet választja hivatásának és minden elkenése dacára elszerződött. A jó megjelenésű, széphangu fiatalember csakhamar megragadta az erdélyi igazgatók figyelmét és rövid idő alatt szép pályát futott be. Az elmúlt szezonban a budapesti Blaha Lujza színház szerződtette le. A millió örökség átvétele után — hírek szerint — sem lesz Tompos hűten a

színészethez, állítólag Valjean színházi felügyelőtől koncessziót kapott 17 kisebb városra, ahol nem játszik állandó társulat és az új szezonban már saját társulattal terjeszti a magyar kultúrát.

A millió örökség másik örököse még Tompos Ella, az aradi színház volt tagja és aki az elhunytának unokahuga volt. A hagyatéki eljárás ebben az ügyben is folvik, de — hír szerint — rövid idő kérdése csak, hogy Tompos József megkapja a többmillió örökséget.

Nem sikerült szökés.

Az oradea-marei utalványhamisítók megakadályozott szökési kísérlete.

(Saját tud.) Már több, mint egy esztendője, hogy az oradea-marei (nagyváradi) ügyvédségi fogház lakói Freiburger Jenő és Weinberger Hermann, akik posautalvány-csalásért, továbbá Brasnyó József és Bartia Béla, akiket az ötszáz lejesek hamisításaért ítéltek el. Mind a négy ember ítélete meglehetősen súlyos, természetes arányban áll az elkövetett bűn nagyságával.

A négy elítélt — ugyilátszik — sehogysem éri jól magát a fogház komor épületében, hol a rájuk mért büntetést töltik. Freiburger már több ízben szökt szökési terveket, ezek azonban a kezdet kezdetén meghíusultak. Brasnyó József, a szegedi kereskedő is megszökött már egyszer, azonban az üldöző fogház-őrök még a város területén elfogták. Az elmúlt éjszaka két órakor az

ügyészség fogházában az emeleti cellákban elhelyezett Weinberger, Frasnó és Bartha ismeretlen módon kijöttek a folyosóra és Weinbergernek sikerült is kijutni az udvarra. A többiek a közelgő fogházor miatt visszazaladtak cellájukba. Az udvaron szolgálatot teljesítő fogházor azonban Weinbergert is elfogta. Mind a négy fogoly ellen eljárás indult a fogházi szabályok súlyos megsértése miatt.

HIREK

Jön az Ősz.

Valahol messze, nagyon messze, deresedő, tanyar aglegény jön az országrton, sétatálcájával ütögetve a köveket, hogy unalmát elűzze. Időnként ernyőt csinál a te nyeregből, körültekint az augusztusi verbiényben izzó vidéken, nézi a levegő kánikulai táncát a távol rónaság fölött, látja a látóhár pe remén a napsugár játékat és unot tan bólogat, hogy van még üleje bőven, hogy még nem jöttek el az ő napjai, azután befordul az útszé li csárdába, hogy annak hüvös, gerendás, rozmaringos szobájában menedéket találjon a perzselő hő ség elől. A nyitott ablak üvegéhez részeg legyek csapódnak szivetté pő sirással, odakinn karcu méhek és potrohos darazsak gondokáznak a mályvák között, de ő csak bólint megint, hogy majd vége lesz ennek is nemsokára, ha ő széthúri zsebéből a hüvös csöndességet, el nézi hosszan, vizsgálódva a gránát vörös bort, amit a kocsmáros álli tott elje — ért hozzá, talán job ban akárkinél —, iszik szürcsölve, lassan, mindezek után pedig kár tyát hozat magának és játszani kezd vele egyedül, önmagával. Va lami maga-kitalálta pásziánszott rakosgat a kecskeldőn asztalon, de közben nyugodalmasan, hosszan elnézi a svájci szabadságharcnak a kártyalapkokra pingált színes vi tézeit, a sajtfejű Stüssi vadászt, a mint a balját eszküre emeli — kész istencsodája, hogy le nem törik a karja a kitarló és makacs eskiidő zésben —, a páncélos Rudoltot, a gonosz Gessler Hermannnt, jobb ke zén a sólyonmal, az elegáns Ru denz Ulrichot és a többieket. Csak az aikonyattal indul tovább lassan, megfontoltan — nem szereti sem a forróságot, sem az okatlan, ide ges kapkodást. Nem kell sietni, hosszú az élet, nagyon hosszú, végtelenül hosszú annak, aki sem fiatalabb, sem öregebb nem lesz többé soha. Még nyílunk a völgy ben a kertí virágok, még zöldel a nyárfa az ablak előtt, még nyilni és zöldelni fognak sokáig, de va lahól messze már jön, lassan, unot tan és megfontoltan, de már jön az Ősz.

— Románia koszorúja az ismeret len katona siremlékén. Párisból je lentik: A román tartalékos tisztek szövetségének egy küldöttsége teg nap koszorút helyezett az ismeretlen katona siremlékére.

Ellopták Macdonald leveleit.

Nagy feltűnést keltő okmányrablás Londonban. — Ki fosztották az angol kommunistapárt irattárát.

(London, augusztus 29.) Szen zációs okmányrablás tartja izga lomban az angol politikai köröket. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tet tesek behatoltak a Kommunista párt londoni irodájába és több nagyfontosságú okmányt vittek el. Pénzt és egyéb értéktárgyakat otthagytak és csak okmányokra vadásztak. Többek között ellopták Macdonald miniszterelnök leveleit, amelyeket régebben a kom munistapárt elnökéhez írt. A párt

főbbi titkos levelét és a terveze tet, amely az angliai propagandá ra vonatkozott, szintén elvitték. A kommunisták kijelentették, hogy a rablást a londoni rendőrség pa rancsára követték el. A rendőrség ellenben tagadja ezt és kijelenti, hogy mindezeket a leveleket ha akarta volna úgy is kezébe kapta volna, ha házkutatást rendez a párt irodájában. A nyomozás álli tól nagy apparátussal folyik és politikai körökben kíváncsisággal várják a fejleményeket.

Másfélmilliárdot sikkasztott egy budapesti aranyifju.

Bachruch budapesti ékszerész bünvádi feljelentést tett esztelenül pazarló fia ellen.

(Budapest, augusztus 29.) Bachruch Aladár ismert budapesti ék szerész a rendőrségen feljelentést tett a fia, Bachruch Albin ellen, aki a feljelentés szerint másfél milliár dot sikkasztott el részben éksze rekben, részben készpénzben. A fiu már háromszor ideggyógyintézetben volt, de pazarló mániáját nem tudták kigyógyítani. Leg utóbb Siófokon kártyán több mint 300 millió koronát vesztett el. Állandóan éjszakai életet élt és való sággal szórta a pénzt. Egy táncos nőre egy hét alatt kétszázmilliót költött. A fiatal Bachruch ismert alakja volt Budapest éjszakai éle tének. Szinte éjszakaról éjszakára mulatott, dorbézolt, állandóan nagy társasággal járta be a ma gyar főváros éjszakai lokáljait, s még azokban is nagy feltűnést kel tett Bachruch Albin esztelen pa zarlása. A budapesti társaságok ban különösen sokat beszéltek Bachruch kártyaszemvedélyéről, még a budapesti viszonylatokban is hallatlan összegekben játszott, s játékát soha sem kísérte szeren ese. Az izgalmasan érdekes kár tyacsaták legyőzöttje mindig Bachruch Albin volt, aki megszámlá

lálhatatlan milliókat hagyott a zöldsasztalon. Nehány héttel ez előtt Siófokra rándult le a fiatal em ber, ahol eszeveszett pazarlásával rövidesen az érdeklődés közép pontjába került. Egyik kártyacsatájáról napokig beszéltek a fürdő vendégei. Egy este Bachruch Al bin bement a siófoki kaszinóba, s ott a bakikasztalnál foglalt helyet. Csakhamar átvette a bankári szé ket, s megindult az izgalmas kár tyacsata. Persze az ifju Bachruch itt is vesztett. Egymásután ujitotta meg a bankokat, s a milliók szinte hihetetlen gyorsasággal usz tak el a kezén. Hajnalig tartott a nagydimenziójú játék, s a vége az lett, hogy Bachruch Albin ezen az egyetlen éjszakán száznyolcvan millió koronát vesztett, ugyany nyira, hogy reggel a kaszinó bérő jétől kért kölcsönt, hogy hazautaz hasson Budapestre. Talán épen ez a legutóbbi kártyacsata, amely nek híre hamarosan feljött a ma gyar fővárosba, indította az ifju Bachruch édesapját, hogy utána nézzen fia viselt dolgainak. Ekkor derült ki a másfélmilliárdos sikkasztás, s ekkor tette meg bünvá di feljelentését az apa az esztelenül pazarló fiu ellen.

— Constantinescu miniszter Párisban. Párisból jelentik: A köztár saság elnöke, Doumergue kihallga tásón fogadta Alexandru Constantinescu román földművelésügyi mi nisztert, aki ezt megelőzőleg Herriot miniszterelnöknél tett látogatást.

— A magyar miniszterelnök ki tüntetése. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közlése sze rint Horty Miklós kormányzó leg magasabb kéziratában tudtára adta Bethlen István miniszterelnöknek, hogy több mint 3 esztendő minisz terelnökségéért, azonkívül egyéb nemzeti szolgálataiért, végül a mos tani szanálás és a kölcsön megszer zése körüli államférfiúi tevékenysé géért a magyar érdemkeresztet nagy kereszttel adományozza. A kormány zói kézirat hangsúlyozza, hogy Bethlen az első, akinek ezt a kitün tetést átnyújtja.

— Kormányakció Besszarábia ér dekében. Bucurestiből jelenik: A kormány Rómába, Párisba és Lon donba küldöttségeket menesztett, me lyeknek célja, hogy ez országok kor mányai félreérthetetlenül nyilatko zanak Besszarábiának az anyaor szághoz való csatolása mellett. Ró mában már odáig jutott a dolog, hogy az olasz kormány egy hóna pon belül az annexiohoz hozzájá rul, de kéri az olasz bonnoknak az után való azonnali beváltását. Herriot kijelentette, hogy a besszarábiai kér dést csak a békekötés szellemében fogja kezelni. Londonban szintén kedvezően folynak a tárgyalások ez irányban.

— Esküvő. Anagnoste Traian ma este 7 órakor tartja esküvőjét Kollár Böskével az aradi gör. kel. templomban.

— Kettészakad a Jorga—Arge toianu-párt. Bucurestiből jelentik: A bucuresti politikai pártokban azt beszélnek, hogy Jorga kilép a nemzeti demokrata-pártból s hűvelvel ott hagyva Argetoianut, újból régi párt ját alakítja meg. Politikai körök vé leménye szerint Jorga kilépése ese tén az egész Argetoianu-párt fel bomlik.

— Vadász Lipót meghalt. Buda pestről jelentik: A már hetek óta súlyos beteg dr. Vadász Lipót volt magyar igazságügyminiszteri állam tikár és országgyűlési képviselő ál lapota ma hirtelen válságosra for dult. Reggelre már elvesztette esz méletét és a délelőtti órákban hatvan három éves korában meghalt. Ha lála Budapesten és egész Magyar országon mély részvétet keltett. Va dász Lipót egyik legtiszteltebb alak ja volt a magyar közéletnek és poli tikai működéséről egyik közel-nült számunkban részletesen foglalkozunk. Temetéséről még nem történt intézkedés, de valószínű, hogy a volt munkapárti államférfit, Tisza István exponált hívét, méltó pompá val temetik el.

— Aradmegyei tanítók gyűlése. Az aradi és aradmegyei tanítók ma délelőtt Cristea igazgató elnökleté vel gyűlést tartottak a városházán. A gyűlésen a tanítószótagot érdeklő ügyeket beszéltek meg.

— Anatole France állapota ag gasztó. Párisból jelentik: Anatole France Tours melletti birtokán ismét súlyosan megbetegedett. Alla pota komoly aggodalomra ad okot.

— Vádirat a Roboz-fivérek ellen. Budapestről táviratozzák: A Roboz-fivérek bünpörében most készítette el a pestvidéki ügyészség vádiratát, amelyben őket felségárulással, izga tással, zendüléssel, hűtlenséggel, személyes szabadság megsértésével, magánkiérettéssel, nemzetgyalázás sal és egyéb büntetésekkel vádolja. A főtárgyalást szeptemberben tartják meg.

— Katonakötelesek jelentkezése. Az aradi államrendőrségen működő katonai ügyosztály felhívja Nuszbaum László Zoltán aradi lakost, hogy okmányai kiegészítése végett jelentkezzen a hivatalban. Egyben is mételten figyelmezteti az 1906-ban nem Aradon született katonakötele seket, hogy szombaton és hétfőn jelentkezzenek a katonai ügyosztály nál. A nemjelentkezőket a katonai törvények szerint súlyos büntetéssel sújtják.

— Javítóvizsgálatok és beiratá sok az aradi Piata Mihai Viteazul (Ferenc-téri) állami polgári fiúisko lában. A javítóvizsgálatok szeptem ber 10-én d. e. 8 órakor kezdőd nek. Az érdekelt tanulók bizonyítvá nyaikkal előzőleg jelentkezzenek. A beiratások szeptember 11—15-éig tartanak, mindenkor d. e. 8—12-ig. Tandij és iskolalátogatás díj 100 lej. Az iskolafentartási díjak a szü lők vagyoni viszonyaihoz mérten fognak megállapítani. Tandijmen tesség iránti kérvények hatósági sze génységi bizonyítvánnyal vagy hadi árva könyvecskével felszerelve, bé lyegmentesen a beiratáskor nyújtan dók be. Az új tanulók szül. anya könyvi kivonattal, iskolai és újraol tási bizonyítvánnyal jelentkezzenek. Bövebb felvilágosítást nyújt a két igazgatóság.

— Az aradi jelölizetéseket kér jük idejében, f. hó 30-ig megújítani.

— Az AMTE nagy kertünnepélye augusztus 31-én Ujaradon a „Tün derkert”

— Beszüntették a sikkasztással vádolt főfelügyelő fizetését. Mandrea Demeter aradi CFR. főfelügyelő 130 ezer lejes sikkasztása ügyében Radulescu főfelügyelő elnöklete alatt a vasutigazgatóság delegált bizottsága nagy eréllyel folytatja a vizsgálatot. A sikkasztás megállapítása után Pop kerületi vasutigazgató intézkedésére Mandrea Demeter fizetésének folyosítását beszüntették.

— Lopott ezüstöt talált az aradi rendőrség. A napokban az aradi rendőrséghez feljelentés érkezett, amely szerint egy Str. Episc. Ciorgariu (Vécsey-uccai) családhoz állandóan nagymennyiségű lopott holmit hordanak. A feljelentés alapján a rendőrség házkutatást tartott az említett család lakásán és több ezüst evőeszközt foglalt le, amelyeknek eredetét nem tudták igazolni. A rendőrség ezután hívja fel azokat, akikről ezüst evőeszközöket loptak el, hogy jelentkezzenek a bűnügyi osztálynál.

— Alhir egy autóbalesetről. Ma az a hír terjedt el Aradon, hogy Fisan János földbirtokos családjával autószerencsétlenség történt. A valóság az, hogy Fisan János családjával tegnap automobilon kiment a bodrogi bucsura és menetközben az automobil két hátsó kereke lecsuszott az országút melletti árokba. Baleset azonban nem történt és az utasok az autó rendbehozása után tovább folytatták útjukat.

— Az irodalmi lap sikkasztója. A Közlöny legutóbbi számában megírta, hogy a Genius aradi lapvállalat kárára egyik tisztviselője nagyobb visszaéléseket követett el. A tisztviselő neve ifj. Institoris Antal, aki több helyen Institoris Antal Gyula néven is szerepelt.

— Orvosi hír. Dr. Sugár Mihály belgyógyász, röntgenológus külföldi utjáról Timisoarára visszaérkezett és rendelkezéseit Hitelbank-palota (Városháza mellett) újból megkezdte d. e. 10—12, d. u. 3—4-ig. Telefon 1800.

— Bérreljen Kerpel könyvtárában

Athelyezett város.

Közelebb áttoltak egy teljes amerikai városkát.

(Newyork, augusztus 29.) Amerika csodásan fejlett technikája mesébe illő bravurt vitt most véghez: egy egész várost kerekre raktak és öt kilométernyire tova gördítettek. Ohio államban történt ez a hihetetlen város-áthelyezés. Osborn városával. Az áthelyezést azt tette szükségessé, hogy a Mad folyón keresztül óriási zsilipet építettek, ami által Osborn városa állandóan annak a veszedelemnek volt kitéve, hogy víz alá kerül. Az osborni házakat ki akarták sajátítani, de tulajdonosaik ragaszkodtak megszokott otthonaikhoz. — Ekkor jutottak arra az igazán amerikai ötletre, hogy az egész várost mindenestől áthelyezik. A mivel még megtakarítást is értek el, mert az egész művelet költsége kelt 200 ezer dollárból. Megvizsgálták a város házaát és 230 közül 175 alkalmasnak látszott arra, hogy az áthelyezést kiállja. Erre széles aszfaltos utat építettek, az épületeket gondos és fáradságos munkával fölemelték,

óriási vasszekerekre rakták és elvontatták. Amerikai lapok még megtoldják ezt a hírt azzal is, hogy az élet az áthelyezés alatt zavartalanul folyt Osbornban: a férfiak rendes tevékenységüket folytatták irodáikban és műhelyeikben, a gazdasszonyok pedig a konyhán. Csak arról panaszkod-

nak, hogy a telefont nem használhatják, mert a huzalokat, persze, le kellett szerelni. Egy házat utközben el is adtak; mindössze azt nem mondhatták, hogy az adásvévesi szerződés ingatlan-ról szól, mert hiszen az ingatlan szállítás közben ugyancsak ingóságá vált.

LEGUJABB

Halálra ítélték a chicagói milliomas gyilkosokat.

(Chicago, augusztus 29.) A bíróság hetekig tartó tárgyalás után — amelyről a Közlöny esetről-esetre részletesen foglalkozott — Leopold és Loeb milliomas egyetemi hallgatókat többrendbeli gyilkosság elkövetése miatt halálra ítélték. A két milliomas fiatalemberre a tárgyalás során csak egy Frank nevű 14 éves diák meggyilkolását lehetett bizonyítani.

azonban ez is elég volt az esküdt-bíróságnak arra, hogy halálos ítéletet meghozza. Ugyanis a két fiatalember több fiatal fiút gyilkolt meg minden különösebb ok nélkül, minden valószínűség szerint szadista hajlamaikat követve, de a Frank fiu meggyilkolását tudták csak kétséget kizáróan rájuk bizonyítani. Az ítélettel a szenzációs amerikai bűnpör első fejezete lezárult.

MOTI

xx „A buta ember“ című rendkívül érdekes, hatfelvonásos életkép ma kerül bemutatásra az aradi Marosparti mozgóképszínházban. Egy fiatal irnok meg van győződve arról, hogy minden ember jószívű és önzetlen, kivéve az ő nagybátyját, a zsigori és fősvény öreget, akit vagyonaért és az örökség reményében valósággal körülrajong a rokonsága. Az irnok nem áll a rajongók sorába. A nagybácsi meghal és végrendelete szerint az apja kapja a vagyonát, aki a legbutább és ha ezt az embert szavazással nem tudják kiválasztani, akkor az irnok öröklő a vagyont. A rokon szavazás eredménytelen maradt, mert mindenki önmagára szavazott. Az irnok kapta tehát a vagyont és a rokonság összes lányai most már érte versengenek. Ebből a magból fejlődik ki a legértékesebb történet, amely telve humorral és drámai jelenetekkel. A főszerepet a kitűnő Paul Heidemann játssza. Előadás kezdete pont 9 órakor.

xx Ma, szombaton utoljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Szerelm tragédiája“ második részét. A leghíresebb moziszenészek: Mia May, Emil Jannings és Erika Glässner a főszereplői az Apolló mozgószínház filmszenzációjának, amely az utóbbi évek legszebb filmje.

xx Fatty, a benzinkirály címen egy egész műsort betöltő öt felvonásos vígjátékot mutat be vasárnap az aradi Apolló mozgószínház. A vígjáték, amelynek Fatty játssza a címszerepét, még hétfőn és kedden maradt az Apolló műsorán.

xx Még ma, szombaton és holnap vasárnap vetíti az aradi Uránia mozgószínház Az élő céltábla (Körbe-körbe) című izgalmas cirkuszdrámát. Robert Beuton világhírű céltáblás milliárdos leányt vett nőül és évek óta visszavonultan él birtokán. Feleségét egy világi halálos veszedelemből menti meg, az asszony beleszeret mentőjébe és elvált férjétől. Robert Beuton ismét artista lesz és magával viszi kislátát is. Közben kiderül, hogy a világi szélhámos, az asszony visszakönyörgi

magát férjéhez és kimenti kislátát a cirkusz veszedelmeiből, ahol élő céltáblát kellett állania apja mutatványaihoz. Az izgalmas dráma, amelynek Egede Nissen és Alfonz Fryland a főszereplői, vasárnapig szerepel az Uránia mozgószínház műsorán.

xx Jön! Tristán és Izolda. Legenda a XXII.-ik századból.

SZÍNHÁZI MŰVESEI

* Az aradi nyári szinkör műsora. Szombaton este: Carmen, opera. R. Hegedüs Bábó, Horváth Mici, Ruvinszky Rafael, Róna Dezső fellépével. Vasárnap: Antonia. Horváth Micivel a címszerepben. A színpadon Kónya Jancsi zenekara muzsikál.

* Az utolsó előadások napjai közelednek szombattal és vasárnapal. Mindkét este elsőrangú művelézetet ígérő, olyan, amelyik hosszú időre emlékezetes marad a közönség előtt. Szombaton Róna Dezső bucsufelléptével kapcsolatban a Carmen eleveníti fel a színtársulat s a kitűnő baritonista mellett a népszerű opera főszerepeit R. Hegedüs Bábó, Horváth Mici, Ruvinszky Rafael éneklék. Érthetően szép érdekfűző előzi meg a híres Bizet-opera szombati reprizét, de talán még sokkal hatalmasabb a publikum érdeklődése a szezonzáró vasárnapi előadással szemben, amikor az Antonia címszerepében Horváth Mici vesz végleges bucsút Aradtól. Lengyel Menyhért nagyszerű vígjátékának második felvonásában Kónya Jancsi hangversenyezik teljes zenekarával. A színházi szezon két utolsó előadására már csak mérsékelt számú jegyet árusít a színházi pénztár.

* Az aradi színiszezon október 1-én kezdődik. Fekete Mihály arad-timisoarai szízigazgató ma délelőtt felkereste dr. Robu János főpolgármestert és bejelentette, hogy az aradi színiszezon október elsején kezd meg társulatával és a szezon két hónapig fog tartani.

Kiosztott házhelyek.

Kiknek adott Arad városa kedvezményes telkeket.

(Saját tudósítónktól.) Arad város speciális bizottsága legutóbbi ülésében a következőknek adott kedvezményes háztelkeket: Stai János CFR. főfelügyelő XIII. parcella, 47. sz. telek, 145 négyszögöl 3625 lej. Stroiescu Viktor CFR. tisztviselő XIII. 181., 116 négyszögöl 2325 lej. Stefea Sabin XIII. 84., 200 négyszögöl 6000 lej. Szatmáry Lajos a vízügyi hivatal főnöke XIII. 183., 131 négyszögöl 2620 lej. Szél Lajos dr. tsz. bíró XXV. 353., 130 négyszögöl 3900 lej. Silbereis Béla II. 304., 237 négyszögöl 2370 lej. Szuhanek László pü. ellenőr XIII. 131., 103 négyszögöl 2060 lej. Szuhanek Béla tszéki irodáigazgató XIII. 152., 103 négyszögöl 2060 lej. Schlanger Sámuel pü. számvevő XIII. 132., 103 négyszögöl 2060 lej. Schöner Ferenc pü. osztályfőnök XIII. 155., 103 négyszögöl 2060 lej. Schweigert Péter pü. osztályfőnök XIII. 130., 103 négyszögöl 2060 lej. Tasca Imre XIII. 129., 103 négyszögöl 2060 lej. Todorescu A. Constantin tanár XIII. 76., 200 négyszögöl 6000 lej.

Borlódán György törvényszéki irodáigazgató XIII. 62., 133 négyszögöl 3325 lej. Borneas Traian CFR. mérnök XIII. 57., 132 négyszögöl 2640 lej. Botis Tivadar dr. szemináriumi igazgató XXV. 349., 120 négyszögöl 3150 lej. Bradean Constantin törvényszéki irodafőnök XIII. 53., 133 négyszögöl 2630 lej. Calbesa Fülöp vízügyi hivatali irodafőnök XIII. 89., 105 négyszögöl 2100 lej. Cheveresan Fülöp III. 230., 133 négyszögöl 1330 lej. Csiki János CFR. főfelügyelő XXV. 335., 126 négyszögöl 3150 lej. Ciuhandu Octavian tanár XIII. 44., 149 négyszögöl 2980 lej. Covacevicu Jenő dr. árvászéki ülnök XIII. 70., 200 négyszögöl 5000 lej. Crisan Ascanie liceumi igazgató XXV. 375., 141 négyszögöl 3525 lej. Cozma Demeter dr. munkáshiztosító pénztári főorvos XIII. 86., 200 négyszögöl 6000 lej. Crisan György rendőrtisztviselő III. 286., 175 négyszögöl 1750 lej. Crisan György forgalmi felügyelő XIII. 174., 116 négyszögöl 2320 lej. Cristea György vámfőnök XIII. 26., 136 négyszögöl 2720 lej. Cucu Vazul dr. városi főorvos XXV. 345., 163 négyszögöl 4890 lej.

A bizottság a következők kéréseit utasította vissza: Prip János rendőrtiszt, Rákóczy József, Reményik László mérnök, Kovrik Rosianu Mihály pénzügyi ellenőr, Ambrus János tanító, Lázár András, Miron Avramut, Bartha József, Boross Kálmán, Boticiu Miklós CFR. felügyelő, Calinic István, Covaga József, Ciumpila Péter, Curea Gyula, Striegl József tanár, Szabó István tsz. fellebb. tanácsag, Szántay Lajos, Tanasescu Antal vámtisztviselő és Danilescu János

Legjobb gyermekápoló

Höfer 1. száma gyermekhintőpora, Höfer Baby oremo.
Raktárak Aradon: Vojtek gyógyszerár.

KÖZGAZDASÁG

Aprópenzhiány Aradon és Aradmegyében.

Nem kell a fémpénz és mégis gyűjtik. — Eltűnt a forgalomból az egy- és kétféle aprópénz.

(Saját tudósítónktól.) Valóságos horradalmat jelentett annak idején a fémből készült egy és két lejesek megjelenése. Néhány nap alatt már több százezer lej került forgalomba úgy Aradon, mint Lugoson és Temesváron, azonban a néhány nap elegendő volt arra is, hogy eltűntessék a forgalomból ezeket a pénzdarabokat, amelyek valójában még ma sincsenek forgalomban. Az első napok soha nem tapasztalt érdeklődést mutatnak és az állampénztár személyzete alig volt képes lebonyolítani azt a hatalmas forgalmat, amelyet az aprópénzek beváltása okozott. Tudvalevőleg fém egy és két lejest csak papír és egy és két lejesek ellenében adtak ki, amelyeknek nagy része már annyira rongyos volt, hogy tényleg az utolsó pillanatban történt a beváltásuk. Tízezerszámmra hordták is körülbelül két hétig ezeket a pénzjegyeket az állampénztárhoz, amely akadály nélkül intézte a beváltást. Mintegy két hónapja, hogy a beváltás munkálatai megkezdődtek és viszont körülbelül egy hónapja annak, hogy az érdeklődés a legteljesebb mértékben megcsappant. Azóta csak elvétve akadnak, akik nagyobb mennyiségű egy és két lejes papírbankjeggyel jelentkeznek és a kifizetések alkalmával is a legkisebb mennyiség kerül közkézre. Az aradi állampénztár összesen 6.517.000 lejt kapott Bucarestből, amelyből 130 ládában 3.640.000 lejt adták át a temesvári és lugosi pénzügyigazgatóságoknak. Ebből 90 láda a temesvári igazgatóságot illette meg és ezek tartalma 2.570.000 lejt értékű fémpénz volt. Az aradi pénzügyigazgatóság területén forgalomba került eddig 1.878.000 és még beváltásra vár 995.000 lejt, tehát még majdnem egy millió. Ezeknek a fémpénzeknek azonban alig akad gazdájuk, mert vannak napok, amikor senki sem jelentkezik beváltásra. Így a legutóbbi pénztári napon mindössze 22.700 lejt váltottak be, illetőleg fizettek ki a fémpénzekből. Így a beváltásra váró fémpénzekből még az érkezőt mennyiség fele az állampénztár-

nál van. Körülbelül kétfélmillió értékben szolgáltatott be papírpénzjegyeket és az ezek ellenében kibocsájtott fémpénzek azonban egyáltalán nincsenek forgalomban. Pedig a papírpénzjegyek többé nem kerülnek vissza, mert azokat megsemmisítik és így Aradon és

Newyorkban 50 centre emelkedett a lej

Párisban 8.95, Zürichben 2.62.50 a lej kurzusa.

(Saját tud.) A lej napok óta tartó emelkedésében Newyorkban elérte az 50 centes árfolyamot, Párisban pedig 8.95-re emelkedett, Zürichben a lej tegnap elérte a 2.65-ös magasságot, ma azonban 2.62.50-re visszazökkent. A zürichi kismérvű értékcsökkenésből bankkörök azt következtetik, hogy a román valuta 2.60-as árfolyam körül fog stabilizálódni Zürichben. A zürichi nyitás megérkezése után a devizapiac megélénkült és kevés kereslet is mutatkozott a devizák iránt. A kereslet megszilárdította a devizákat és így a dollár a magánforgalomban a reggeli 192-ös árfolyamáról délután 196 lejre javult.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 29.) Francia frank 11.30, svájci frank 39.05, dollár 195, dinár 2.45, szokol 6.30, lira 0.05, angol font 930. **Kifizetések:** Budapest 380, Bécs 350, Prága 6.25, Zürich 39, Milano 9, London 920, Páris 11.25, Newyork 196, Belgrád 2.40.

ZÜRICHI NYITÁS. (Augusztus 29.) Amsterdam 206, Newyork 530.62.50, London 23.80.50, Páris 28.65, Milano 23.51, Prága 15.95, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.72.50, Bucaresti 2.62.50, Bécs 0.0075.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Augusztus 29.) Amsterdam 206, Newyork 531.25, London 2385, Páris 28.80, Milano 23.55, Prága 15.95, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.72.50, Bucaresti 2.62.50, Bécs 0.0075.

a megyében az aprópénzhiány máris jelentkezik. A fémpénzeket ugyanis a faluk lakossága elrejtte. Így az állampénztár értesülése szerint Pécskán vannak gazdák, akik valósággal dicsekednek, hogy nemsokára ezer lejt értékű egy és két lejes fémpénz fölött rendelkeznek. A kormány által beígért új aprópénzszállítmányok érkezéséről az aradi pénzügyigazgatóság még nem kapott értesítést, de a mint a helyzet mutatja, ezekre nincsen is szükség, holott a közönség különös magatartása miatt, a vidéken mégis aprópénzhiány van.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Augusztus 29.) **Kifizetések:** Páris 11.28, London 925, Newyork 206, Milano 9.23, Zürich 38.90, Bécs 0.003025, Prága 6.20. **Valuták:** Napoleon 800, léva 1.50, török lira 1.12, angol font 920, francia frank 11.75, svájci frank 41, lira 9.30, drachma 3.80, dinár 2.60, dollár 205, lengyel marka 0.00040, osztrák korona 0.0031, magyar korona 0.0029, szokol 6.20.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Augusztus 29.) Magyar Hitel 550.000, Osztrák Hitel 100 ezer, Salgó 572.000, Rima 136.000, Ganz Danubius 2.775.000, Szlavonia 55.000, Kőszén 2.950.000, Kereskedelmi Bank 1.225.000, Schlik 45.500, Cukor 2.575.000, Csáky 12.750, Ofa 510.000, Hazai Takarékok 3.630.000.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEL. (Augusztus 29.) Belgrád 968-974, Bucaresti 387-390, London 345-347000, Páris 4147-4177, Prága 2310-2324, Newyork 76950-77350, Milano 3400-3418, Bécs 108.65-109.25.

= Árverési hirdetés. A sibiui (nagysebeni) 7. hadiesparancsnokság megkeresése alapján közli a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy folyó évi szeptember hó 18-án d. a. 10 órakor a fenti parancsnokság tulajdonát képező 4 vagon korpa nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverési feltételek betekintheők a Kamara irodájában a hivatalos órák alatt.

= A prágai üvegfestészeti kiállítás. A cluji (kolozsvári) csehszlovák konzulátus értesítése alapján közli a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy folyó évi szeptember 1-30. napjain az üvegfestészet körébe tartozó cikkek kiállítása lesz Prágában.

= Az aradi hetipiác. Az aradi pénteki hetipiác élénk volt. Nagy élelmiszer behozatal volt. Az árak a következőképpen alakultak: tej 4-5 lejt, tejföl 10-12 lejt, tojás 1.80 lejt, juhuro kg-ja 40 lejt, 10 darab zöldpaprika 1 lejt, hagyma csomónként 1-2 lejt, burgonya kilogrammonként 5-6 lejt, vaj kilogrammonként 70-100 lejt. A majorságpiác: liba 120-180 lejt, ruca 70-80 lejt, tyúk 70-100 lejt, csirke 35-80 lejt. Gyümölcsárak: szőlő 6-10, körte 5-10, alma 4-7, szilva 2-5, ringlót 3-8, dinnye 1-1.20 kilogrammonként. A gabonapiác: árpa 590-610, kukorica 610-630, zab 510-530 lejt métermázsánként.

Cenzurált Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTER.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Miután Jankó Kopil Str. Russu Sirianu 8. szám alatt levő üzletét megvettem, felhívom az összes hitelvezetőt, hogy követeléseiket 3 napon belül jelentésükkel, mert ellenkező esetben figyelembe nem vétetnek.

Hevesi Julia,

4877 Arad, Str. Petru Rareș 44. sz.

Asztalosok,

szak- és gépmunkások épület és bútora, vidékiek is állandó munkára felvételre aradi gyárakban és műhelyekben. Jelentkezői lehet

az Aradi Asztalosmesterek Szindikátusa munkaközvetítőjénél Arad, ipartestületi ház földszint (Sul. Carol I. 48.) :: Közváltás vasárnap d. o. 10-12 óráig, hétfőn és csütörtökön este 7-8 óráig. :: Rudolf Mosse 9124

Ghiococ-Minisen

18-as megállónál legkezebb helyen 6 kat. hold szőlő kolnákkal, teljes felszereléssel, terméssel együtt, elköltözés 4868 miatt eladó. Bővebbet:

Arad, Str. Cupa Voda 33

A cluji mintavásárra szóló 75% os kedvezményes jegyek váltásához szükséges igazolványok a városi C. F. R. menetjegyirodában beszerezhetők. Arad, Str. Barițiu 3. (Rákóczi-utca.) 4872

Ne mulassza el megvenni az

Rudolf Mosse 9126

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJÁNAK

most megjelenő 20-ik számát! :: Egész családja örömet fog találni benne.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, IV., Deák Ferencz-u. 14.

Kapható mindenütt

Kapható mindenütt

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon **ARAD,**
(új Neuman-ház.)

Kiárusítom valódi angol férfiszövet raktárat mélyen leszállított árban. **Szántó Dezső,** Arad, Strada Consistorului 30. szám.
(Fischer Eliz-palota). Rudolf Mosse 9122

Apró hirdetések.

Levelezés.

„OSI BIRTOK” jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4856

Házasság.

HÁZASSÁGKÖZVEETÉSI ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét, előkelő irodáéhoz fordulni. Budapest Népszínház-ucca tizenhat. Díjtalan felvilágosítás Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások Romániából, Magyarországból, Slovenskóból, Jugoszláviából. 747

Alkalmazás.

KOMOLY, intelligens 25-40 év közötti nőt keresek 3 hónapos és 1½ éves leánykám mellé vidékre. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 700

HAT ÉVI irodai gyakorlattal bíró perfect magyar gépirónó azonnali alkalmazást keres. Szíves ajánlatot „Gyakorlott” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 500

AZONNALI belépésre 2 írnot keresek Havi fizetés 1150 Lej 1450 Lej. Glogovati-jezű. 4806

MAGYAR NÉMET gépirásban és levelezésben jártas kisasszonyt keresek Gáspár. Arad, Str. Horia 2. 4843

ÜZLETVEZETŐT keresünk, aki a butor-eladásban teljesen jártas. Rajzolók és tervezők előnyben. Román és német nyelv tudása megkívánatik. Írásbeli ajánlatok Aradi Kisiparosok Butorszövetkező. Arad, Str. Eminescu 41. 10112

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, engro és detailista, elsőrangú munkaerő, állást keres. Románul tud. Markbreiter, Boiu, Jud. Bihor. 4857

HAROM kereskedelmi végzett urileány irodai alkalmazást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4853

TOJÁS lámpázó osomagoló felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4858

FIATALEMBER állást keres, műszak irodába, vagy mint géplakatos. Képzett-sége: két semester egy német főiskolában. Felszabadult géplakatos, autóhoz is ért. Elektrotechnikában nagy praxis. Villanyszerezői állást is elvállal. Leveleket „Jó képzettség” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4861

SOFFÓRT teherautó vezetéséhez, lehetőleg Dieselmotorhoz értőt keresünk azonnali belépésre, Erdős Testvérek Engelsbrunn. 4868

MINDENES főzőnő jó bizonyítvánnyal felvétetik Dr. Crisan ügyvédnél Aradul-Nou (Ujarad). 15084

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik háztartásban perfect nő. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15084

Kabát és ruha varrást vállal **Lissem Sándor** angol franciá divat-szalón Arad, Piața A. Iancu 2., Szabadság-tér.

ROMÁN tanárnőt keresek esti órákra. Cim Sándor hírlapirodában Arad.10112

Lakás.

KIADÓ Aradon Str. Abatorului (Vágóhid-ucca) 11. számú házban szoba, konyha és istálló 4864

Vétel és eladás.

VÁROSI BUNDÁ elsőrendű nutriával bélelt valódi silskin gallérral teljesen új eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4869

ORVOSI műszer szekrénynek is használható könyvszekrény, íróasztal, könyvszekrény, börgarnitúra, salókok, fauteilok, butorok, festmények, csillárok, szőnyegek, ezüst evőeszközök, ékszerek, dísz tárgyak, ezüst Autferrei stb. eladó. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthiányi-ucca 23) I. em. jobbra. 1000

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14134

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szoba-berendezéseket, butorokat darabszámra, szőnyegek, ezüst, mű, antik, bronz és dísz tárgyakat, ékszereket, festményeket, fémneműeket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthiány-ucca.) I. em. jobb. 1000

KÖRÜLBELŐL 3 waggon dió, cseresznye és tölgypalánk prima asztalosárú jutányosan eladó. Leucupa, Dezna, vasuti állomás. 4840

BORBÉLYÜZLET berendezés eladó. Arad Str. Doamna Balassa (Purgly L) 88 szám. 4870

ZONGORA' eladó. Arad Str. Cantacuzino 40. (Határ-ucca). 4874

Ezüst tárgyakért

ékszerekért, törmelék arany és ezüstért, műfogakért Igen magas árakat fizet **KUN JOZSEF** ékszerész Arad, Buiv. Regina Maria

Ingatlan.

BELVÁROSI négyszobás, fürdőszobás magánház sürgősen eladó. Bővebbeti Wallinger irodában Arad. 15084

Magánházat, nagyjövedelmű bérházat, földet, malmot bérbe és eladásra közvetít „ARGUS” Arad, Str. Eminescu I.

Üzletek.

BÁRMILYEN célra alkalmas üzlethe-lyiség forgalmas uccában berendezéssel együtt eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15084

Oktatás.

ZONGORAORÁKAT ADOK kezdőknek és haladóknak. Arad Str. Baritiu (Rákóczy-ucca) 29. 4871

Ellátás.

TELJES ELLÁTÁSRA elfogadok izr. fiukat v. leánykákat az iskola évre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4876

Aranyért, ezüstért Reiner József fizet a legtöbbet, óra, ékszer üzlete Aradon, a Lutheránus templom mellett.

Ha szép akar lenni, használd **Kulka-féle** Lillomtej-örémet, Lillomtej-szappant és Lillompudert.

Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Szt. György-tér. 193

MAYER

ujonnan átalakított **élettermés elsőrendű konyha!** Pontos kiszolgálás, olcsó áron kapható. **Minden szombat este csirkepaprikás és túrosrétes**

Hirdetmény.

Az aradi Munkafelügyelőséger két állami tisztviselői állás van üresedésben. Az egyik 2300, a másik 1700 Lej havi fizetéssel.

A pályázók minimum 4 középiskoláról szóló bizonyítvánnyal jelentkezhetnek d. e. 9-12 óra között az Inspectoratul Muncii, Buk. Carol 48. 4878

Szabász

elsőrendű uriszabósághoz állandó alkalmazásra 4862 **felvétetik.**

ifj. Erdős Albertnél, Oradea-Mare

ARVERESI HIRDETMEY.

Zimandul-Nou (Zimándujfalun) a község tulajdonát képező 2 drb. bika árverés után **szep-tem-ber 3-án délután 2 óra-kor** a község házában a legtöbbet ígérőnek eladatik. 4863

SZEGEDI VÁSÁR és ÁRUKIÁLLITÁS.

SZEGED (Magyarország) REPÜLŐTÉR. 1924. szeptember 6-14.

Mezőgazdaság. Kereskedelem. Ipar. **Hizottmarhakiállítás: Szeptember 6. 7. 8.**

Az összes mezőgazdasági és ipari cikkek kedvező bevásárlási forrása. szegedi különlegességek, úgymint: paprika, szalámi, tarhonya, gyümölcs, bor, továbbá marha, szárnyas, szappan, butor, kocsik, bőripari készítmények (papucsok, stb.) kenderárúk, stb.

Vásári igazolványok, (lakáskimutatás) amelyek vízum nélküli határátlépésre valamint a magyar vasutakon 50%-os menetdíjkedvezményre jogosítanak, beszerezhetők a

Kereskedelmi és Iparkamaráknál, a Schenker & Co. cégnél s végül a szegedi vásárhoza útján.

46067 számú lapos **pénzszekrénykulcs**

elvezett Aradon a **Str. Marasesti és Fehér Keresztig vezető utvonalon.** 4873

Megfelelő jutalom ellenében leadandó az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Fehérnemű, kézimunka és előrajzolás a legszebben és legolcsóbban készül, **chablon-gyár, előnyomdaberendezések**

ARADON: Lőw & Bakács, Str. Bratianu 11.

Timisoaran: „Toledó”, Bulev. Carol (Hunyady u) 15.

Kerékpárok ujak **külső és belső gummik,** valamint az összes szerelési cik- **Schwartz műszerésznel,** Arad, Str. és használtak, **kek a legolcsóbban beszerezhetők** Brancovici.